

Vergaderjaar 2008–2009

31 265

Adoptie

Nr. 14

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 juni 2009

In mijn brief aan uw Kamer van 22 april jl. (Kamerstukken II, 2008–09, 31 265, nr. 12) met mijn reactie op het verslag van het schriftelijk overleg van de Vaste Commissie voor Justitie naar aanleiding van de kabinetsreactie op het rapport interlandelijke adoptie «Alles van waarde is weerloos» van de Commissie lesbisch ouderschap en interlandelijke adoptie (Kamerstukken II, 2008–09, 31 265, nr. 10), stelde ik u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen met betrekking tot adopties uit de Verenigde Staten (hierna: VS) en kondigde ik een aantal maatregelen aan.

De maatregelen betreffen kortgezegd:

- een verdere aanscherping van de toetsing op de naleving van de voorwaarden voor deelbemiddeling;
- een nadere precisering van de categorieën kinderen die voor opname onder het Haags Adoptieverdrag in aanmerking komen; en
- een aankondiging dat nader gezocht zal worden naar mogelijkheden voor samenwerking met Amerikaanse vergunninghouders.

Deze maatregelen hebben kennelijk geleid tot interpretatieverschillen en hebben bij veel aspirant-adoptiefouders die uit de VS wensen te adopteren geleid tot onzekerheid. In het bijzonder ook bij aspirant-adoptiefouders van gelijk geslacht voor wie in de praktijk de mogelijkheden tot adoptie zich uitsluitend tot de VS beperken. Deze aspirant-adoptiefouders hebben bedenkingen geuit omdat zij vrezen dat het vrijwel onmogelijk wordt om een baby te adopteren. Zij hebben daarnaast moeite met het interpretatieverschil tussen de Centrale autoriteit van de VS en die van Nederland wat betreft de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel. Er wordt aandacht gevraagd voor het recht dat de afstandsouder(s) in de VS hebben om een eigen keuze te maken voor aspirant-adoptiefouders en voor het feit dat de wet- en regelgeving in de VS toestaat dat er contact bestaat tussen de biologische ouder(s) en de aspirant-adoptiefouders. Daarnaast is ook, in lijn met de motie Teeven, de beperkte keuzevrijheid voor aspirant-adoptiefouders voor een bemiddelingscontact in de VS, maar ook voor een vergunninghouder in Nederland aan de orde gesteld.

Ik constateer dat de aspirant-adoptief ouders zich zorgen maken. Tegelijkertijd ben ik van mening dat adoptie een kwetsbare aangelegenheid is die vraagt om een zorgvuldige procedure in het belang van het kind. Ik hecht daarom aan naleving van het Haags Adoptieverdrag (HAV) dat dit belang van het kind als voornaamste overweging heeft. De afgelopen weken heb ik tegen deze achtergrond overwogen welke ruimte er is om aan een aantal van de genoemde bezwaren tegemoet te komen, zonder dat voorbij wordt gegaan aan de ook door uw Kamer van groot belang geachte zorgvuldigheid.

In mijn uitleg van de motie Teeven heb ik aangegeven dat ik oog heb voor de behoefte aan keuzevrijheid voor een Amerikaans contact. Dit contact dient dan door de Centrale autoriteit van de VS geaccrediteerd te zijn. Ik kan mededelen dat er in de VS inmiddels 17 geaccrediteerde organisaties zijn zodat keuzevrijheid is gegarandeerd. Aspirant-adoptiefouders kunnen zich wenden tot een dergelijk contact in de V.S. waarna volledige bemiddeling kan plaatsvinden via een Nederlandse vergunninghouder. Dit biedt ruimte aan aspirant-adoptiefouders om zelf actief te zijn.

Daarnaast onderken ik dat er behoefte is aan een zekere keuzevrijheid om samen te werken met een Nederlandse vergunninghouder.

Om aan deze overweging tegemoet te komen ben ik bereid om te bevorderen dat een tweede vergunninghouder wordt toegelaten in de VS die, naast de bemiddeling voor heteroparen, zich in het bijzonder kan richten op bemiddeling voor paren van gelijk geslacht.

Vervolgens wijs ik op de maatregel om alleen verzoeken om volledige bemiddeling in behandeling te nemen. Het gaat daarbij om kinderen van circa vijf jaar en ouder, om kinderen die zijn opgenomen in het Amerikaanse pleegzorgsysteem, dan wel ten aanzien van kinderen waarbij sprake is van bijzondere omstandigheden (o.a. op grond van medische of psychosociale indicatie, of ingeval van broers en/of zussen) die daardoor aantoonbaar moeilijk plaatsbaar zijn. Deze maatregel heb ik genomen omdat uit contacten met diverse instellingen in de VS is gebleken dat zeer jonge kinderen (baby's) zonder al te veel problemen geplaatst kunnen worden in Amerikaanse gezinnen. Op grond van het HAV gaat de voorkeur uit naar plaatsing van een kind in het geboorteland. Dit laat echter de mogelijkheid van een adoptie van deze jonge kinderen open, als binnen een redelijke termijn voor een individueel kind geen aspirant-adoptiefouders in de VS gevonden kunnen worden en dit kan worden aangetoond.

Het onderzoek naar de implementatie van het HAV in de Amerikaanse wet- en regelgeving en de verenigbaarheid daarvan met de Nederlandse wet- en regelgeving richt zich op de volgende vraag. In hoeverre is het toegestaan dat het subsidiariteitsbeginsel *niet* wordt toegepast als de afstandsouder(s) een eigen keuze maakt voor plaatsing van een kind in een adoptiefgezin buiten de VS. Het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht heeft aangegeven dat zij de Centrale autoriteit van de VS hierover om uitleg zal vragen. Ten aanzien van de wijze waarop de VS met het subsidiariteitsbeginsel omgaat wacht ik het advies van het Permanent Bureau af.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin